

DE WITTE STOK

DRIEMAANDELIJKS TRIJDSCHRIFT
April – Mei – Juni
Nr. 2 2013

Afgiftekantoor Brussel X
Erkenningsnummer: P207078

- Dossier: TV kijken als men niet ziet?
- Een nieuwe website!
- Help blinde studenten.
- 20 km door Brussel: bravo aan de lopers!
- Onder Ons

brailleliga^{vzw}

Engelandstraat 57
1060 Brussel
Tel.: 02 533 32 11
IBAN: BE11 0000 0000 4848
BIC: BPOTBEB1

DE WITTE STOK

Redactie en coördinatie: Catherine Claeys.

Hebben meegewerkt aan dit nummer: Quentin Declerck, Stéphane Depoorter, Catherine Dosen, Michèle Dubois, Gaby Goovaerts, Céline Gurdebeke, Mohammed Hajjaoui, Anne Harts, Noëlla Jardin, Bruno Liesen, Lies Paelinck, Cyrielle Piccinin, Gérard Servais, Valérie Staal, Marc Van Drunen, Magda Van Waes.

Foto's: J-M. Byl, Catherine Claeys, Stéphane Depoorter, Gaby Goovaerts, Lies Paelinck, Nicolas Van Bever.

Druk: Drukkerij Adam-Demortier.

Abonnement: 10 € te storten op rekeningnummer IBAN: BE11 0000 0468 0248 – BIC: BPOTBEB1 met vermelding: « Abonnement Witte Stok ». Gratis voor blinde en slechtziende personen. Op Daisy-CD beschikbaar en op onze website: www.braille.be.

Contact: Brailleliga vzw, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel – Tel.: 02 533 32 11 – Fax: 02 537 64 26 – E-mail: info@braille.be.

Verantwoordelijke uitgever: Michel Magis, Engelandstraat 57 – 1060 Brussel.

Help ons verkwisting te vermijden: indien u verhuist, er fouten in uw gegevens voorkomen of indien u dit tijdschrift meerdere malen ontvangt, ... gelieve ons te verwittigen!

Houder van het bestand: Brailleliga vzw. Onze vereniging respecteert nauwgezet de privacy van haar schenkers en sympathisanten overeenkomstig de wet van 08/12/1992. Hun gegevens worden aan geen enkele andere vereniging of persoon bekendgemaakt. Op uw eenvoudig verzoek worden uw gegevens meegedeeld en zo nodig verbeterd.

We kunnen het niet vaak genoeg herhalen: laat u niet misleiden door oneerlijke personen. De Brailleliga verkoopt niets, noch van deur tot deur, noch op de openbare weg.

De Brailleliga wijst er nogmaals op dat zij een neutrale vereniging is, gehecht aan de democratische waarden en actief in het hele land. Zij staat ten dienste van alle blinde en slechtziende personen.

IN DIT NUMMER:

Editoriaal	p. 1
Dossier: Televisie en visuele beperkingen: horen om te zien	p. 2
Nieuwe website: Praktischer, toegankelijk en mobiel.....	p. 17
Een duwtje in de rug voor blinde studenten	p. 20
Balans 2012: Een overgangsjaar voor de Brailleliga	p. 23
Afspraak in uw streek: we waren erbij, we zullen er zijn	p. 28
Goalball: een tactische teamsport	p. 33
Aankondiging van een visuele handicap als diagnose: en daarna?.....	p. 36
Vrijwilligershoek: Erwin Blevi voor de speltheek en de Brailleclub, oproep voor knutselaars.....	p. 38
Ons verdriet	p. 42

ONDER ONS

- BrailleTech 2013: uw niet te missen afspraak in oktober
- Nieuws van de BrailleShop: Money, money... – Als de zon schijnt...
- Nieuws van de Sociale dienst:
Een reeks van administratieve vereenvoudigingen – Parkeerkaarten – Medische attesten van de FOD Sociale Zekerheid – Hervorming van de IGO – Erkenning van mantelzorg – Sociaal tarief gas en elektriciteit – Zorgverzekering – Nieuw bij de Sociale Dienst.
- Nieuws van de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijks leven:
Aangepaste geldautomaten Belfius.
- Nieuws van de Dienst vrijetijdsbesteding: Activiteiten juli-augustus-september – Toegankelijke zomerfestivals – Plopsa.

EDITORIAAL.

Eindelijk zomer! Ons geduld werd behoorlijk op de proef gesteld, maar we hopen er nu dubbel en dik te kunnen van genieten ...

De studenten zijn eindelijk van hun examens verlost. Tijd dus voor hun welverdiende vakantie: de uitgelezen kans om hun batterijen opnieuw op te laden voor alweer een nieuw schooljaar. Om de blinde en slechtziende jongeren een duwtje in de rug te geven, doen we een beroep op onze gulle schenkers. Help ons om hen een studiebeurs – en een geslaagde schoolcarrière – te geven.

Voor wie dit jaar niet op vakantie gaat, hebben we heel wat in petto. Zo is er om te beginnen onze gloednieuwe website: praktisch, toegankelijk én mobiel. De site zal een grote hulp zijn voor de talrijke internauten met een visuele beperking bij hun zoektocht naar informatie over de diensten en aanpassingen die er voor hen zijn.

Of is televisie meer uw ding? Ons dossier belicht de toegankelijkheid van dit communicatiemiddel voor personen met een visuele beperking. Welke inspanningen leveren de verschillende gewesten in dit opzicht? Hoe werkt audiodescriptie? Welke hulpmiddelen bestaan er om televisie te kijken?

En als u nog een beetje vrije tijd over heeft, dan wordt u toch gewoon vrijwilliger! Bij de Brailleliga is elk talent welkom: voor de aanpassing van de spellen, de animatie van de Brailleclubs, administratieve taken ... Kortom, wij ontvangen elke kandidaat vrijwilliger met open armen.

Maak er een mooie zomer van!

TELEVISIE EN VISUELE BEPERKINGEN: HOREN OM TE ZIEN.

De televisie is een massacommunicatiemiddel dat in zowat elke huiskamer te vinden is en voor jong en oud een uitstekende bron van informatie en cultuur is. Meer nog dan boeken, computers of tablets is de televisie ook een medium dat mensen delen. We kijken maar al te graag samen met vrienden en familie en praten erover op de speelplaats of tijdens de koffiepauze. Voor heel wat personen die afgezonderd leven of het huis niet uit kunnen, is de beeldbuis het enige dagelijkse contact met de buitenwereld.

In tegenstelling tot wat we vaak denken, zijn ook personen met een visuele beperking er erg op gesteld. Blinde of slechtziende kijkers kunnen zonder al te veel problemen een nieuwsuitzending op tv volgen. Amusementsprogramma's, uitvoerig becommentarieerde reportages, fictiefilms of bepaalde documentaires daarentegen zijn een ander paar mouwen. In dat geval is het erg handig als iemand hen de belangrijke visuele elementen van de uitzending 'inluistert'. Een alternatief voor dat geïmproviseerde 'gefluister' is audiodescriptie, waardoor personen met een visuele beperking discreet, doeltreffend en autonoom toegang krijgen tot films en televisieprogramma's.

AUDIODESCRIPTIE

Audiodescriptie is een proces dat films, en ook shows, tentoonstellingen, culturele voorstellingen en sportevenementen toegankelijk maakt voor blinde en slechtziende personen. Een voice-over beschrijft de visuele elementen, waardoor de gebruiker zich een beeld kan vormen van alles wat niet uit de dialogen of geluiden kan worden afgeleid. De audiobeschrijver wordt als het ware een beeldentolk of ‘verbale camera’ die het decor, het landschap, de belichting, de kostuums, de uitdrukkingen, de bewegingen van de acteurs, enz. ‘zichtbaar’ maakt. Tussen de dialogen door worden de beelden en bewegingen kort toegelicht.

Voor films wordt de audiodescriptie vooraf opgenomen. Voor shows of evenementen wordt de audiodescriptie live verzorgd. In de bioscoop of in het theater krijgen blinde en slechtziende personen een draadloze hoofdtelefoon, waarmee ze volledig zelfstandig de film of voorstelling kunnen volgen, samen met ziende toeschouwers. Dvd's kunnen ook een versie van de film met audiodescriptie bevatten, die dan met een eenvoudige dvd-speler kan worden afgespeeld. Van sommige films is een dergelijke versie in de handel verkrijgbaar. Sinds kort zenden trouwens ook bepaalde televisiezenders programma's met audiodescriptie uit.

WETTELIJK KADER.

Op 11 december 2007 heeft het Europees Parlement de “Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten” goedgekeurd. Hiermee kreeg de vraag naar toegankelijkheid van televisie-uitzendingen voor het eerst een wettelijke Europees kader. Zo moeten de lidstaten volgens artikel 7 van de richtlijn «de onder hun bevoegdheid vallende aanbieders van mediadiensten aansporen om ervoor te zorgen dat hun diensten geleidelijk aan toegankelijk worden voor personen met een visuele of auditieve handicap”. Onder artikel 46 wordt een bijzonder interessant principe verwoord: «Het recht van personen met een handicap en ouderen om te participeren en zich te integreren in het

maatschappelijke en culturele leven van de Unie is onlosmakelijk verbonden met de beschikbaarheid van toegankelijke audiovisuele mediadiensten. De middelen om dit te verwezenlijken dienen minstens gebarentaal, ondertiteling, audiodescriptie en gemakkelijk te begrijpen menunavigatie te omvatten».

Vlaanderen.

Op 30 april 2009 werd het nieuwe Vlaamse Mediadecreet gepubliceerd in het Belgische Staatsblad. Met dit nieuwe decreet werden de bepalingen van de Europese Richtlijn ‘Audiovisuele Mediadiensten’ omgezet in de eigen Vlaamse regelgeving en werd de toenmalige bestaande reglementering geactualiseerd.

Dit decreet bepaalt wat wel en niet kan in de media en bevat dus ook verschillende bepalingen in verband met de toegankelijkheid van televisie.

Het decreet schept ook een duidelijk kader waarbinnen de openbare omroep, met name de VRT, dient te werken. Zo bepaalt artikel 6 dat de VRT als openbare omroeporganisatie de opdracht heeft om een zo groot mogelijk aantal mediagebruikers te bereiken. De bijzondere regels en voorwaarden voor de toekenning van de financiële middelen ter uitvoering van de openbare -omroepopdracht, vermeld in artikel 6, worden vastgelegd in een beheersovereenkomst (later in dit dossier meer over de toegankelijkheidsnormen in de beheersovereenkomst) tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VRT.

Daarnaast bepaalt het decreet in artikel 151 dat zowel de openbare omroeporganisatie van de Vlaamse Gemeenschap als de particuliere televisieomroeporganisaties een aanzienlijk deel van hun omroepprogramma

toegankelijk moeten maken voor personen met een visuele of auditieve handicap. Hiervoor kunnen zij gebruik maken van ondertiteling, audiobeschrijving, gebarentaal en auditieve ondertiteling.

Voor de private omroeporganisaties die een journaal aanbieden is er wel een percentage vastgelegd voor wat betreft het ondertitelen van deze journaals maar niet voor wat betreft auditieve ondersteuning voor blinde en slechtziende kijkers. Het decreet vertoont dezelfde lacune voor wat betreft de journaals van regionale omroeporganisaties.

Dienstenverdelers (= rechtspersonen die door middel van elektronische communicatienetwerken één of meerdere omroepdiensten leveren aan het publiek – hieronder rekenen we dus de verdelers van digitale televisie) kunnen door de Vlaamse Regulator voor de Media verplicht worden, indien dit noodzakelijk is om de toegang voor eindgebruikers tot gespecificeerde digitale omroepdiensten te waarborgen, om de toegang tot hun applicaties en elektronische programmagidsen aan te bieden tegen billijke, redelijke en niet-discriminerende voorwaarden.

De Vlaamse Regering kan dankzij het decreet ook voorwaarden opleggen aan omroeporganisaties en dienstenverdelers met betrekking tot het aanbieden van interoperabele televisiediensten (diensten waarbij onderlinge communicatie en interactie vereist is) voor eindgebruikers met een handicap.

De Vlaamse Regering verstrekt subsidies voor elke techniek om televisiediensten toegankelijk te maken.

Het decreet stelt de Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) aan om de handhaving van de mediaregelgeving binnen de Vlaamse Gemeenschap te garanderen.

Wallonië-Brussel.

Op 6 mei 2011 legde de Collège d'avis du Conseil supérieure de l'audiovisuel (CSA) (College voor Advies van de Hoge Raad voor de Audiovisuele Sector) (het officiële regelgevende orgaan voor de audiovisuele sector in de Federatie Wallonië-Brussel) twee bijkomende adviezen voor over de toegankelijkheid van televisieprogramma's voor personen met een zintuiglijke beperking. Het eerste advies zet de doelstellingen inzake de middelen en resultaten die de uitgevers (dus de zenders) en programmaverdelers moeten bereiken in een bepaling om. Het tweede advies bevat een reeks aanbevelingen voor de hele audiovisuele sector en de overheid.

De bepaling werd op 15 september 2011 goedgekeurd in de vorm van een besluit van de Regering van de Federatie Wallonië-Brussel en is van toepassing op de hele Franstalige audiovisuele sector in België. De bepaling voorziet onder andere quota voor ondertitelde, in gebarentaal vertaalde of van audiodescriptie voorziene programma's. En dit voor alle soorten van programma's (informatie, amusement, enz.). Verder werden ook speciale toegankelijkheidspictogrammen in het besluit opgenomen.

De verdelers moeten op hun beurt alles in het werk stellen opdat hun abonnees van de nodige middelen kunnen gebruik maken om buitenlandse Franstalige toegankelijke programma's te bekijken. Daarnaast moeten de verdelers zich engageren om meertalige versies aan te bieden, waardoor ook een versie met audiodescriptie mogelijk wordt.

Uitgevers en verdelers moeten binnen hun bedrijf een 'contactpersoon toegankelijkheid' aanduiden. Deze persoon verzekert de toepassing van de regelgeving en wordt de contactpersoon bij uitstek voor andere bedrijven, organisaties van personen met zintuiglijke beperkingen en iedereen die betrokken is bij de toegankelijkheid van televisieprogramma's.

In tegenstelling tot het eerste advies zijn de uitgevers en verdelers niet gebonden door het tweede advies, waarin het College een proactief beleid, in het bijzonder inzake audiodescriptie, aanbeveelt. Deze belangrijke spelers in de wereld van de audiovisuele media worden met andere woorden aangemoedigd om niet enkel de wettelijke verplichtingen na te komen, maar ook een echt actieplan uit te werken. In kader daarvan wordt de persoon belast met de toegankelijkheidskwesties aangespoord om de meest geschikte pistes te zoeken, rekening houdend met de kenmerken van het bedrijf en de wensen van personen met zintuiglijke beperkingen die ze rechtstreeks of via hun vertegenwoordigende organisatie overmaken.

Het College spoort ook de overheid aan om maatregelen te treffen die een grotere diversiteit aan toegankelijke programma's in de hand werken. Zo wordt de Regering van de Federatie Wallonië-Brussel aangespoord om de toegankelijkheid door te voeren in haar hele audiovisuele beleid. Bijgevolg zullen er bijvoorbeeld subsidies voor audiodescriptie worden toegekend of worden er toegankelijkheidsvoorwaarden verbonden aan de steun aan filmproducties of televisie-uitzendingen. Een andere aanbeveling wil vooral de financiering bevorderen van radioprogramma's die zich qua vorm of inhoud specifiek tot blinde en slechtziende personen richten. Ten slotte moeten de overheden ook op middellange termijn financiële hulp voorzien zodat blinde of slechtziende televisiekijkers specifiek materiaal kunnen aanschaffen om digitale televisieprogramma's te kunnen bekijken (zoals bv. de terminal voor spraakweergave van de menu's en de programmagidsen).

In november 2012 bracht de CSA de 17 betrokken toegankelijkheidsverantwoordelijken van de zenders en verdelers samen, alsook de vertegenwoordigers van verenigingen voor personen met een zintuiglijke beperking. Samen maakten ze een stand van zaken op en wisselden ze van gedachten over de maatregelen die al door de uitgevers en dienstenverdelers

werden genomen. Verder wilden ze de pijnpunten blootleggen en zich voorbereiden op de evaluatie van het besluit door het College in de loop van 2014. De aanwezige partijen hebben op die vergadering al gewezen op verschillende, vooral juridische, obstakels m.b.t. intellectuele eigendomsrechten. Om een fictiefilm of documentaire van audiodescriptie te voorzien, heeft men namelijk de toestemming nodig van de rechthebbenden. Bovendien is er een niet-beveiligde kopie nodig waarop het extra audiospoor kan worden toegevoegd. De producenten doen er echter alles aan om piraterij te voorkomen en staan dan ook niet meteen te springen om dergelijke kopieën te verspreiden. Er is dus nog wel wat sensibiliseringswerk aan de winkel.

STAND VAN ZAKEN.

Maar wordt de daad wel bij het woord gevoegd? We maken kort de balans op van de concrete resultaten in het voordeel van de televisiekijkers met een visuele beperking.

Vlaanderen.

Langs Vlaamse zijde werd de uitvoering van het Mediadecreet door de openbare omroep vastgelegd in de Beheersovereenkomst 2012 – 2016 tussen enerzijds de Vlaamse Regering, vertegenwoordigd door Minister van Media Ingrid Lieten en anderzijds de VRT.

De VRT heeft als openbare omroep een specifieke rol die ze dient te concretiseren via 6 krachtlijnen. De eerste daarvan is meteen ook al de belangrijkste voor wat betreft de toegankelijkheid van de geboden diensten, namelijk « Aandacht voor alle Vlamingen ». De VRT is er voor alle Vlamingen. Ze moet dan ook inspanningen leveren om een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek te bereiken waaronder ook mensen

met een handicap. Zij dient bovendien te zorgen voor een genuanceerde beeldvorming van specifieke doelgroepen.

In hoofdstuk 6.1.2.2 ‘Diversiteit en doelgroepenbeleid’ staat vermeld dat de VRT diversiteit centraal zet in de organisatie en ze een integrale aanpak hanteert op vlak van aanbod en beeldvorming. Het charter diversiteit (zie kadertekst) zal daarbij de leidraad zijn. Een van de doelstellingen in dat hoofdstuk bepaalt dat de VRT een zo groot mogelijk en gevarieerd publiek moet bereiken. In het bijzonder moet de VRT jongeren, nieuwe Vlamingen en mensen met een auditieve of visuele beperking beter bereiken en de band tussen deze groepen en de openbare omroep versterken door het aanbod beter af te stemmen op de behoeften van deze groepen.

Om haar televisieaanbod toegankelijk te maken voor personen met een visuele beperking biedt de VRT het volgende aan:

- T889 Gesproken ondertiteling: via haar teletekstpagina 889 verspreidt de VRT een signaal. Op die manier kan een slechtziende of blinde persoon een televisie-uitzending volgen omdat de ondertitels omgezet worden in audio. Dit is bovendien ook handig voor oudere personen of mensen met dyslexie. De gebruiker heeft wel een toestel nodig om het signaal om te zetten naar spraak (zie hoofdstuk over hulpmiddelen voor toegankelijke televisie). In de beheersovereenkomst was voorzien dat tegen eind 2012 alle programma’s van de nieuwsdienst voorzien zouden zijn van deze ondertitelinformatie.

Op dit moment worden bijna alle VRT-programma’s met gesproken ondertiteling aangeboden, behalve een aantal nieuwsdienstprogramma’s (Terzake, De Zevende Dag, Koppen, Volt, Reyers laat).

- De VRT verbindt er zich toe om 1 kwaliteitsfictiereeks per jaar uit te zenden met audiodescriptie.

In januari 2012 startte het laatste seizoen van de politiereeks “Witse”. Het was de eerste reeks die de VRT aanbood in audiodescriptie. In december van datzelfde jaar zond de VRT al een tweede reeks, namelijk “Wolven” uit in audiodescriptie. Uit goede bron vernamen we dat de VRT alweer volop werkt aan een derde serie die met deze techniek toegankelijk zal aangeboden worden. Elke aflevering van deze series werd bovendien tweemaal per week uitgezonden: één keer voor analoge kijkers waarbij de kijker geen keuze had en de audiodescriptie niet kon uitgeschakeld worden en één keer voor digitale kijkers waarbij zij de keuze hadden om de audiodescriptie al dan niet te activeren (zie hoofdstuk Digitale televisie en toegankelijkheid).

CHARTER DIVERSITEIT VAN DE VRT:

VRT is de omroep van en voor iedereen in Vlaanderen. Alle mensen moeten zich kunnen herkennen in wat we maken. We laten de samenleving zien zoals ze is en zijn voor iedereen toegankelijk.

VRT respecteert mensen zoals ze zijn. Elke mens heeft meer dan één identiteit. We kijken daar met een open en genuanceerde blik naar en stoppen hem niet in een vakje.

We tonen wat ons verbindt en willen bruggen slaan tussen individuen, groepen, generaties en gemeenschappen. Zo bouwen we mee aan een harmonieuze en pluralistische maatschappij waar iedereen zich thuis voelt.

De VRT wil zelf een voorbeeld zijn. Als werkgever staan we voor gelijke kansen en gelijkwaardigheid. We beoordelen mensen uitsluitend op hun talenten en bieden iedereen kansen om zich te ontplooien.

Diversiteit verhoogt onze kwaliteit. Ze inspireert ons, en helpt ons te verbeteren en te vernieuwen.

Diversiteit is de rode draad door onze programma's en ons beleid. Er is bijgevolg op de VRT geen plaats voor intimidatie, uitsluiting en discriminatie op welke grond dan ook.

VRT gaat ervan uit dat iedereen die voor ons werkt deze visie vanzelfsprekend vindt.

Wallonië-Brussel.

Artikel 40 van de laatste beheersovereenkomst van de RTBF voor de periode 2013-2017 somt de «doelstellingen inzake de toegankelijkheid van programma's voor een publiek met een zintuiglijke beperking» op. De beoogde maatregelen hebben voornamelijk betrekking op ondertiteling en het gebruik van gebarentaal voor doven en slechthorenden. Voor blinde en slechtziende personen worden slechts twee maatregelen getroffen:

- a) de RTBF maakt haar website toegankelijker en streeft naar het label 'anysurfer' en ontwikkelt nieuwe toepassingen met het oog op dat label.
- b) de RTBF zendt vanaf 2014 elk jaar minstens twee fictiereeksen met audiodescriptie uit.

Kwatongen oordelen dat dergelijke maatregelen slechts een druppel op een hete plaat zijn. Maar in vergelijking met het verleden waarin nog totaal geen sprake was van audiodescriptie op de openbare omroep, is dit toch wel een belangrijke stap in de goede richting. Uiteraard beschikt de RTBF niet over de middelen van een grote groep als France Télévisions, maar de beheersovereenkomst vormt wel een garantie. We kunnen alleen maar hopen dat de omroep zich niet beperkt tot het voorgeschreven minimum. Franstalige kijkers kunnen natuurlijk altijd zappen naar het Franse televisieaanbod, of naar de Frans-Duitse zender ARTE, pionier op het vlak van programma's met audiodescriptie. Het blijft echter minstens even belangrijk dat ook de toegankelijkheid van zenders uit eigen land of streek wordt verbeterd. Dat is een bepalende factor die bijdraagt tot de sociale en culturele integratie van personen met een visuele beperking.

De commerciële zender RTL-TVI is gezien zijn Luxemburgse licentie niet gebonden aan het besluit van de Federatie Wallonië-Brussel. Toch stelde de groep Evelyne Cartuyvels aan als contactpersoon toegankelijkheid, aangezien twee van haar radiozenders onder een Belgische licentie uitzenden. Cartuyvels legde ons uit dat ze blijft uitkijken naar nieuwe ontwikkelingen op het vlak van

de toegankelijkheid van televisie, maar dat het eerst aan de openbare omroep is om die specifieke maatschappelijke rol op zich te nemen en te investeren in een betere toegankelijkheid. Alexandrine Duez, contactpersoon toegankelijkheid bij BeTV, wijst er dan weer op dat de zender aangewezen is op programma's met audiodescriptie uit Frankrijk. De Belgische markt is voor de private omroep te klein om audiodescriptie te financieren voor programma's van eigen bodem. Anderzijds moet BeTV ook op technisch vlak investeren om een derde audiospoor voor audiodescriptie te kunnen voorzien. De twee beschikbare sporen worden nu al gebruikt voor films in originele versie en de in het Frans gedubde versie. Ook op dat vlak verwachten we nieuwe ontwikkelingen in 2014.

In het Franstalige taalgebied komt er nu dus na een jarenlange stilte duidelijk schot in de zaak. Joëlle Desterbecq, adviseur bij de CSA, vertelde ons dat er momenteel een zekere bewustwording en wil om vooruitgang te boeken is, en dat de verschillende spelers – in tegenstelling tot vroeger – niet langer de boot afhouden. Overigens werken de technische ontwikkelingen en vooruitgang op het vlak van 'video on demand' een betere toegankelijkheid in de hand. Volgend jaar volgt een evaluatie, die zonder twijfel een duidelijker beeld moet scheppen van de geboekte vooruitgang.

HOE AUDIODESCRIPTIE ACTIVEREN VIA DIGITALE TV?

In januari 2012 heeft de VRT voor het eerst een televisieserie uitgezonden met audiodescriptie. Om de uitzending mét audiodescriptie te kunnen bekijken moet de digitale kijker wel eerst enkele stappen ondernemen.

Telenet.

Telenetkijkers moeten de taal van hun Digibox aanpassen. Zij dienen in het menu taal te kiezen voor Beschrijvend Nederlands (BNL in het menu). Bij programma's waarvoor geen audiodescriptie voorzien is, wordt automatisch

de standaardtaal van de uitzending gebruikt. Het wijzigen van de taal dient slechts één keer te gebeuren.

Belgacom TV.

Indien u via Belgacom TV een uitzending met audiodescriptie wenst te bekijken, moet u in het begin van de uitzending op de OK-knop drukken, dan “Taal” selecteren en vervolgens in dat menu “audiodescriptie” kiezen. Helaas moet dit elke keer weer opnieuw ingesteld worden.

TV Vlaanderen.

Ook wie via TV Vlaanderen digitaal kijkt, moet in het menu de gesproken taal wijzigen. Hoe dit dient te gebeuren, hangt af van het type ontvanger waarmee gekeken wordt.

HOE TOEGANKELIJK IS DIGITALE TV VOOR PERSONEN MET EEN VISUELE BEPERKING?

We stellen vast dat het analoge televisie kijken de laatste jaren sterk vermindert. Meer en meer kijkers schakelen over op digitale televisiediensten. In hoeverre zijn deze diensten echter toegankelijk voor personen met een visuele beperking en krijgt u dus als blinde of slechtzienende kijker waar voor uw geld?

Digitaal tv kijken.

Digitale tv-programma's zijn eigenlijk niet meer of minder toegankelijk dan analogo aangeboden programma's. Personen met een visuele beperking kunnen, net zoals iedereen, via digitale tv ook genieten van een uitgebreider aanbod van zenders.

Elektronische programmagids (EPG).

De elektronische programmagids is één van de specifieke toepassingen van digitale televisie. Met de EPG kan men de volledige programmatie van de zenders die op de digitale televisie aangeboden worden, raadplegen van de

dag zelf tot enkele dagen verder. De toegankelijkheid van deze toepassing voor blinde en slechtziende personen is echter problematisch. Er is immers geen vergroting of spraakweergave in de menu's voorzien.

Programma's opnemen en/of gebruik maken van de andere diensten van digitale televisie.

Via digitale televisie kunnen programma's opgenomen worden op de harde schijf van de decoder, kunnen programma's teruggespoeld stilgelegd of doorgespoeld worden. Het is ook mogelijk om programma's die al uitgezonden werden terug op te vragen of om reeds te kijken naar programma's die op latere datum zullen uitgezonden worden.

Hier geldt echter voor de blinde of slechtziende gebruiker hetzelfde probleem als bij het raadplegen van de elektronische programmagids. De toegankelijkheid van het menusysteem van de digitale decoders is op geen enkele manier gerealiseerd. De digitale aanbieders hebben hier nog een lange weg af te leggen.

Nochtans bewijzen voorbeelden uit het buitenland dat het mogelijk is. In Australië en Groot-Brittannië zijn er reeds sprekende digitale decoders beschikbaar. De volledige bediening werd met spraak en vergrote weergave toegankelijk gemaakt.

WELKE HULPMIDDELEN BESTAAN ER OM TV TE KIJKEN?

De Belg kijkt gemiddeld 3 à 4 uur naar televisie. De tv informeert ons, leert ons dingen, biedt ontspanning, houdt ons gezelschap,... « De tv is per definitie een middel om beelden te verspreiden, legt Marie-Jeanne Nachtergaele, verantwoordelijke van de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijks leven uit. Als je geen beelden meer ziet, is dat zeer frustrerend. Er bestaan geen ideale oplossingen om tv te kijken als men het zicht verliest. Maar met bepaalde tips en technische aanpassingen kunnen sommige personen geholpen worden, ook al zal het nooit ideaal zijn».

Om slechtziende personen te helpen, bestaan er loepen om tussen de persoon en het scherm te plaatsen of brillen met dubbele loepen.

Naast de aanpassingen die de zenders kunnen uitvoeren, zoals audiodescriptie of ondertiteling tegen een contrastrijke achtergrond, kan de slechtziende persoon die tv wil blijven kijken allereerst best kiezen voor een LED tv met flat screen, en bij voorkeur met een zo groot mogelijk scherm.

De helderheid daarvan is beter dan bij de oude schermen. Ze bieden ook meer mogelijkheden om de kleuren en de contrasten te regelen. Het is ook beter om de tv zo ver weg mogelijk te plaatsen van vensters, lampen of spots, dit om weerspiegeling en verblinding te vermijden.

Wat technische aanpassingen betreft, bestaan er brillen met dubbele lenzen – de Max-TV brillen– waarvan één van de twee lenzen aangepast kan worden aan de afstand tussen het televisietoestel en de slechtziende kijker. Men moet wel neerzitten om ze te gebruiken. Ze vergroten het beeld, maar ondertitels blijven wel moeilijk te lezen.

Er bestaan ook verschillende beeldschermloepen die ofwel vlak voor het televisietoestel geplaatst moeten worden of vlak voor de persoon, in het gezichtsveld van de kijker. De beeldschermloep die voor het televisietoestel geplaatst wordt is geschikt voor personen die alleen wonen. Indien de

slechtziende persoon samenleeft met een partner of een gezin, is deze loep storend voor de andere medekijkers. In dat geval wordt een lens van het type VisioPlus aangeraden. Dat is een grote ronde loep die men 50 tot 80 cm voor zich moet zetten en op 2 à 3 m van het televisiescherm. Zo worden de andere kijkers niet gehinderd.

Deze beeldschermloepen kunnen ontleend worden bij de leveranciers zodat ze uitgetest kunnen worden alvorens over te gaan tot een eventuele aankoop.

Een toestel dat ondertitels voorleest dankzij een spraakweergavesysteem biedt u de mogelijkheid om, indien voorzien, de ondertiteling te lezen.

Met dit toestel kan ook de inhoud van de teletekstpagina's vergroot worden en voorgelezen worden. Helaas werkt het toestel tot op vandaag enkel voor de Nederlandstalige zenders.

Tot slot bestaan er ook nog afstandsbedieningen met grote letters en/of vereenvoudigde toetsen.

ONZE WEBSITE: PRAKTISCHER EN TOEGANKELIJKER!

Als u onlangs naar de website van de Brailleliga heeft gesurft, hebt u ongetwijfeld gemerkt dat ze een kleine facelift heeft ondergaan! Had u het vroeger moeilijk om een telefoonnummer of inlichtingen over onze diensten te vinden, dan is dat nu verleden tijd.

Onze website is een nieuw tijdperk ingegaan. Ze voldoet meer aan de behoeften van personen met een visuele beperking en aan de recente ontwikkelingen van het internet. Met andere woorden: de site is praktischer geworden.

Met de tips en het advies van personen met een visuele beperking als leidraad, hebben we de vorm

en de inhoud volledig herzien. Dankzij hun kostbare hulp konden we, in samenwerking met het agentschap Marlon, een website maken die aan hun verschillende behoeften voldoet.

Wilt u weten hoe u een witte stok kunt verkrijgen? Zoekt u inlichtingen over de bestaande leeshulpmiddelen? Wilt u meer te weten komen over de kooklessen? Nu kan dat zonder problemen, want met onze vernieuwde site wilden we de behoeften en vragen van de gebruiker op het voorplan zetten om de zoektocht naar informatie te vergemakkelijken. De rubriek 'Dienstverlening en hulpmiddelen' werd in die zin uitgedacht. Personen met een visuele beperking en hun entourage kunnen vanaf nu duidelijker informatie vinden over de hulp en de activiteiten die de Brailleliga aanbiedt.

Bovendien hebben andere doelgroepen, zoals professionals uit de medisch-sociale sector, vrijwilligers, de pers, leerkrachten en werkgevers ook een eigen toegang tot de informatie. Een leerkracht kan nu bijvoorbeeld gemakkelijk informatie over blindheid opzoeken voor zijn leerlingen of een werkgever kan inlichtingen vinden over de financiële tegemoetkomingen die hij kan krijgen als hij een blinde persoon zou aanwerven.

“De huidige site sluit beter aan op onze behoeften. We kunnen nu niet alleen informatie vinden over de vragen die we hebben omtrent de diensten van de Brailleliga, maar ook handige tips om dagelijkse taken tot een goed einde te brengen.” Khadija, blind.

Er is ook een rubriek ‘Nieuws’ bijgekomen met nieuwtjes over onze organisatie of meer algemeen nieuws over blindheid. Bent u nieuwsgierig naar de data van de volgende activiteiten? Check dan zeker onze agenda! Als u bovendien ons nieuws per e-mail wilt ontvangen, kunt u zich abonneren op onze elektronische nieuwsbrief, die wij u dan eenmaal per maand toesturen.

Blinde personen kunnen nu ook sneltoetsen en snelle links gebruiken om direct door te klikken naar de informatie die hen interesseert. Slechtziende personen kunnen op hun beurt dan weer de tekst vergroten, contrasten omdraaien of overschakelen op mobiel internet: lectuur op maat van iedereen dus.

“Dankzij het mobiele internet kan ik nu veel gemakkelijker surfen op de site. Met de knop ‘Weergave’ heb ik toegang tot een versie van de site met slechts één kolom die toch dezelfde informatie bevat en veel minder vermoeiend is.” Koen, slechtziend.

U hebt het al begrepen, we zijn ook de mobiele gebruikers van het internet niet vergeten! De website past zich automatisch aan het scherm van uw tablet of telefoon aan. Voor nog meer leescomfort kunt u trouwens altijd de tekst vergroten of de contrasten omdraaien.

“Ik gebruik vaak mijn smartphone om op het internet informatie op te zoeken. Dat ik de contrasten kan omdraaien of de tekst kan vergroten op de site is een grote hulp. Dankzij de eenvoudige en niet te drukke grafische vormgeving van de site kan ik me blijven concentreren op de belangrijkste informatie,” aldus **Thomas Kabeya**, gepassioneerd informaticus en slechtziend.

In de toekomst zullen we de verschillende diensten op het internet blijven ontwikkelen. Als u lid bent van onze bibliotheek zult u binnen enkele maanden boeken kunnen bestellen en beluisteren via ons onlineplatform. Vaste gebruikers van de Spelothek of de BrailleShop moeten nog iets meer geduld oefenen, maar uiteindelijk zullen ook die diensten online beschikbaar zijn.

Wacht dus niet langer en surf naar **www.braille.be**, want we zijn benieuwd naar uw mening!

Bent u lid van Facebook? Wij ook!
Vind ons leuk op **www.fb.com/brailleliga**.

EEN DUWTJE IN DE RUG VOOR BLINDE STUDENTEN.

Naar school gaan en studies tot een goed einde brengen is een hele klus voor blinde studenten en vaak hebben ze daarvoor erg duur materiaal voor nodig. Daarom vindt de Brailleliga het belangrijk om hen aan te moedigen. Naar school gaan en studeren zijn essentiële stappen in de uitbouw van hun toekomst en een geslaagde schooltijd is een stap in de goede richting voor hun sociale integratie en persoonlijke ontwikkeling. Onze Dienst Begeleiding is er om hen te steunen, maar een financieel duwtje in de rug motiveert natuurlijk nog meer.

Via de tussenpersoon van organisaties zoals de Brailleliga, kent de Nationale Loterij sinds enkele jaren studiebeurzen toe aan studenten met een visuele beperking die hun studie willen voortzetten in het normale onderwijs, zowel in het middelbaar onderwijs als in het hoger universitair en niet-universitair onderwijs.

De Brailleliga wilde daarenboven ook een bijdrage leveren aan die studie-inspanning. In het schooljaar 2012-2013 heeft de organisatie dat ook kunnen doen dankzij de hulp van heel wat lezers van de Witte Stok, die gereageerd hebben op onze oproep van maart 2012 enerzijds en het Fonds Ouvry, genoemd naar een gulle gever, anderzijds. Op die manier kon elke beurskandidaat bij de Brailleliga die van de Nationale Loterij financiële steun kreeg, rekenen op 25 % extra financiële middelen bovenop de door de Nationale Loterij toegekende beurs.

Blinde en slechtziende leerlingen uit het basis- of buitengewoon onderwijs, die niet financieel gesteund werden door de Nationale Loterij, kregen wel financiële hulp van de Brailleliga, eveneens dankzij uw giften en het Fonds Ouvry.

In totaal werden 203 leerlingen en studenten met een visuele beperking geholpen tijdens het schooljaar 2012-2013.

Uiteraard willen we die actie volgend jaar voortzetten! Het is dus nodig om het Fonds Ouvry opnieuw aan te spijzen. Vandaar onze oproep: help ons, want dankzij uw giften kunnen wij financiële middelen verzamelen om het fonds aan te sterken waarop blinde of slechtziende studenten een beroep doen voor het schooljaar 2013-2014. Met het overschrijvingsformulier dat u bij deze Witte Stok vindt, kunt u op uw beurt een bijdrage leveren om een jongere met een visuele beperking aan te moedigen om voort te studeren. Alvast bedankt voor uw steun!

VOORWAARDEN VOOR DE TOEKENNING VAN STUDIEBEURZEN:

De studiebeurzen voor het schooljaar 2013-2014 zullen begin april 2014 door de Brailleliga toegekend worden aan elke jongere die een aanvraag heeft ingediend vóór 15/11/13 en aan de volgende voorwaarden voldoet:

- tussen 6 en 25 jaar oud zijn.
- een attest kunnen voorleggen van een visuele handicap van minstens 80%, opgemaakt door een oogarts, goedgekeurd door de Brailleliga met een geldigheid van 5 jaar of een attest van volledige blindheid afgeleverd door de FOD Sociale Zekerheid.
- gewoon of buitengewoon basis- of middelbaar onderwijs volgen, of hogere niet-universitaire of universitaire studies (schoolattest van het lopende schooljaar bijvoegen).
- lid zijn van de Brailleliga sinds ten minste 1/06/13.

Gelieve een rekeningnummer met IBAN en BIC-code te vermelden.

De individueel toegekende bedragen worden berekend op basis van het aantal aanvragen en de financiële middelen die de Brailleliga bij haar schenkers kon inzamelen.

Voor bijkomende informatie kunnen de betrokken personen steeds terecht bij onze Sociale Dienst: 02 533 32 11.

2012: EEN OVERGANGSJAAR VOOR DE BRAILLELIGA.

Op 30 april 2013 hield de Brailleliga haar algemene vergadering. Het activiteitenverslag van 2012 werd er voorgesteld en goedgekeurd. Hier volgen de belangrijkste punten.

Informatica en slechtziendheid: niet onverenigbaar

Voor de Brailleliga was 2012 het jaar waarin de oude directie de fakkel doorgaf aan de nieuwe. We openden onze nieuwe regiohuizen in Leuven en Ath, bleven de belangen van blinde en slechtziende personen vurig verdedigen en boden hen de hulp die ze verdienen.

De Brailleliga heeft ook in 2012 weer meer blinde en slechtziende personen geholpen en getracht aan hun noden en verwachtingen te voldoen.

De Sociale Dienst en de Dienst begeleiding en hulp in het dagelijks leven helpen personen met een visuele beperking (terug) zelfstandig door het leven te gaan en zich zo goed mogelijk te integreren. De missie van deze diensten? De personen met raad en daad bijstaan, en hen stap voor stap begeleiden op weg naar sociale en fiscale voordelen. Hun integratie in de samenleving, op school en op de arbeidsmarkt bevorderen. Hen de dagelijkse handelingen – zoals zich verplaatsen, koken, zich aankleden, het huishouden doen, braille lezen, ... – helpen aanleren. In 2012 werd

bovendien met een nieuwe buroticacursus gestart. Blinde en slechtziende personen leren er om voor het eerst met een computer te werken.

Daarnaast geeft de Brailleliga uitleg over hulpmiddelen waarmee blinde en slechtziende personen thuis, op school of op het werk zelfstandiger door het leven kunnen gaan. Van 18 tot 20 oktober vond de beurs BrailleTech plaats in de lokalen van de Brailleliga. De Belgische leveranciers van hulpmiddelen waren er verzameld onder één dak. Op de beurs - die overigens steeds populairder wordt – kreeg men uitleg van de leveranciers en konden de verschillende hulpmiddelen getest en met elkaar vergeleken worden.

BrailleTech 2012

ENKELE CIJFERS:

- 13.364 personen werden in 2012 geholpen.
- 903 personen deden voor het eerst een beroep op onze diensten.
- 918 personen werden begeleid.
- 1.515 personen bezochten BrailleTech.

Een andere kijk op studie en werk.

De Brailleliga beantwoordt de vragen van blinde en slechtziende personen over hun toekomst, opleidings- of carrièremogelijkheden. Onze begeleiders helpen leerlingen met een visuele beperking om les te volgen in het gewone onderwijs, om zich aan te passen en te oriënteren. Dankzij aangepast materiaal, de steun van de begeleiders, vergrotingssoftware of het omzetten van syllabi in het brailleschrift, kunnen jongeren gemakkelijker hogere studies of een beroepsopleiding volgen.

Personen met een visuele beperking kunnen ook bij de Brailleliga terecht voor hulp bij hun zoektocht naar werk. Onze jobcoaches helpen hen bij hun (her)integratie op de arbeidsmarkt, begeleiden hen op hun zoektocht naar werk, bereiden hen voor op sollicitatiegesprekken en geven raad bij het aanpassen van hun werkpost of het werkmateriaal.

Daarnaast biedt de Brailleliga een aantal opleidingen aan voor personen met een visuele beperking: alfabetiseringscursussen, braillelessen, taallessen, buroticalessen, communicatiecursussen, ... Ook de naasten of collega's van personen met een visuele beperking kunnen bij de Brailleliga terecht voor sensibiliseringssessies.

ENKELE CIJFERS:

- 109 studenten genoten van een pedagogische omkadering.
- 56 cursisten begonnen aan een beroepsopleiding.
- 67,9 % van de cursisten behielden hun werk of vonden na hun opleiding een job.
- De Brailleliga kende 246 studiebeurzen toe.

Vrije tijd.

De Dienst Vrijtijdsbesteding van de Brailleliga biedt heel wat vrijetijdsactiviteiten aan. Meer nog dan een moment van ontspanning zijn deze activiteiten gelegenheden voor personen met een visuele beperking om te vechten tegen hun eenzaamheid, sociale contacten te leggen, ervaringen uit te wisselen, hun creativiteit te ontwikkelen en nieuwe horizons te ontdekken.

In 2012 organiseerde de Dienst Vrijtijdsactiviteiten niet alleen verschillende activiteiten, bezoeken aan musea of tentoonstellingen, maar ook excursies naar Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven. In het kader van de BrailleDay namen we bijvoorbeeld 143 kinderen met een visuele beperking mee naar de boerderij «Nos Pilifs» in Brussel. 16 blinde en slechtziende kinderen konden dan weer samen met hun begeleiders de zomer inzetten in Oostende, waar ze tijdens een stage op ludieke wijze zelfstandiger leerden worden.

Sensibiliserings- en informatiecampagnes.

De Brailleliga zette vorig jaar ook haar sensibiliserings- en informatiecampagne verder via De Witte Stok, de ontwikkeling van een nieuwe website en ontmoetingen met het publiek tijdens verschillende evenementen in het hele land: de 20 km door Brussel, Rimpelrock in Hasselt, de Foire du Livre in Brussel, de Gentse Feesten, Sortilèges in Ath, de Lambertusmarkt in Eupen, de Beurs van Libramont, de Pasenfoor in Kortrijk, ...

Aangezien in 2012 ook de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvonden, gaf de Brailleliga haar jaarlijkse sensibiliseringscampagne een lokaal kleurtje. De Week van de Brailleliga was duidelijk aanwezig in de 11 steden waar onze organisatie actief is.

Een affiche - die leek op een verkiezingsaffiche - riep onder andere de autoriteiten, burgers, bedrijven, handelszaken en scholen op om te 'stemmen' voor een gemeente met aandacht voor blinden.

Omdat de Brailleliga zich wil blijven inzetten voor de belangen van blinde en slechtziende personen, richtte de organisatie twee werkgroepen op met vertegenwoordigers van verschillende verenigingen om beleidsmakers ervan te overtuigen om 65-plussers toegang te verlenen tot de steunmaatregelen van de overheid. Nu de aanbevelingen bij de autoriteiten kenbaar werden gemaakt, lijkt er schot in de zaak te komen.

Ook in 2013 blijft de Brailleliga haar missie trouw: hulp bieden aan blinde en slechtziende personen, hun rechten en belangen verdedigen, en het grote publiek sensibiliseren over visuele beperkingen.

Dankzij de opening van haar regiohuizen in Leuven en Ath, eind 2012, hoopt de Brailleliga nieuwe lokale activiteiten uit te kunnen werken, de Brailleclubs te promoten, haar opleidingsaanbod en diensten voor professionele integratie uit te breiden, en meer culturele activiteiten aan te kunnen bieden.

Zonder de hulp van onze medewerkers, de inzet van onze vrijwilligers of de gulle steun van onze schenkers, zouden al die diensten voor blinde en slechtziende personen echter onmogelijk zijn. Hartelijk bedankt iedereen!

Nationale Loterij
creëert kansen

AFSPRAAK IN UW STREEK.

De Brailleliga is aanwezig op tal van evenementen met een diversiteit aan thema's: vrije tijd, zelfstandigheid, handicap, werk, gezondheid, ... Doel: het publiek informeren over de diverse gratis diensten waarvan personen met een visuele beperking gebruik kunnen maken, alsook het sensibiliseren van bezoekers door middel van zintuiglijke activiteiten.

WE WAREN ERBIJ!

21 april, Antwerpen. De slagerijketen Klaseslagers liep voor het eerst de 10 miles van Antwerpen mee met haar eigen ploeg die bestond uit klanten, leveranciers, sympathisanten, enz. Met z'n allen liepen ze ten voordele van de Brailleliga, en organiseerden ze de verkoop van allerlei lekkers waaronder een Breydelmaaltijd. De opbrengst zal aangewend worden om de zelfstandigheidsstage aan zee te financieren. De Brailleliga organiseert elk jaar in het begin van de zomer deze stage voor blinde en slechtziende kinderen.

Van harte dank aan de Klaseslagers voor dit bijzondere initiatief en hun enthousiasme, alsook onze dank aan hun sponsors, waaronder Breydel, die hebben bijgedragen tot de realisatie van dit evenement. Onze dank gaat ook uit naar de voetbalclub Sparta Linkeroever. Het is op hun voetbalterrein dat

de Klaseslagers dit evenement konden organiseren en waarop ook de reuze Breydelpan stond te pruttelen, én ze schonken ons een deel van hun opbrengst van de verkoop van de drank die dag.

25 tot 27 april, Gent. Personen met een handicap trokken eind april naar Gent om zich te laven aan informatie op de REVA-beurs. Blinde en slechtziende personen konden op onze stand terecht voor tal van informatie over onze dienstverlening en hulpmiddelen.

3 en 4 mei, Marcinelle. Dit jaar was de Brailleliga opnieuw aanwezig op «Ensemble avec les Personnes Extraordinaires», een informatief en interactief evenement tussen valide en minder valide personen dat doelt op het sensibiliseren van het groot publiek omtrent diverse handicaps. Men kon op onze stand terecht voor informatie betreffende onze diensten en hulpmiddelen, of men kon er deelnemen aan diverse activiteiten die de zintuigen op de proef stelden.

De Eerste Minister op de stand van de Brailleliga

9 mei, Ath. «Maak een tekening van je mama... geblinddoekt!». Deze wedstrijd heeft veel kinderen naar onze stand gelokt tijdens het festival Sortilèges. Ze waren allemaal erg nieuwsgierig naar hoe het is om te tekenen met de ogen dicht door middel van geurstiften. Ze wilden uiteraard allemaal de mooiste tekening aan hun mama kunnen schenken. Daarnaast waren er ook nog andere zintuiglijke activiteiten voorzien op de stand van de Brailleliga.

9 tot 12 mei, Namen. Het festival « Namur en mai » kreeg dankzij de aanwezigheid van de Brailleliga een apart tintje. Bezoekers konden op onze stand namelijk het gezicht van hun partner, zoon of dochter geblinddoekt schminken! Honderden bezoekers begaven zich naar onze stand om deze unieke belevenis te ervaren. De Brailleliga bood de bezoekers ook nog andere activiteiten aan waarbij de zintuigen op de proef werden gesteld en waardoor men gesensibiliseerd werd omtrent de problemen die leven met een visuele handicap met zich meebrengt.

Allerhande ervaringen voor de kids in Technopolis

26 mei, Brussel. De 20 km door Brussel telde dit jaar maar liefst 430 ‘blauwe’ lopers onder haar deelnemers. Elkeen vertegenwoordigde al lopend de Brailleliga en liet aan maar liefst 60.000 omstaanders zien dat je ook met een visuele beperking deze sportieve uitdaging kan aangaan! Dankzij onze deelnemers kon de BrailleDay gefinancierd worden. Deze dag ging door op 28 mei en was tot aan de rand gevuld met originele en aangepaste activiteiten voor de 81 blinde en slechtziende kinderen die wij mochten verrassen met een dagje Technopolis te Mechelen.

Dank aan al onze renners en aan de bedrijven die voor ons gelopen hebben: Befimmo, Bank Degroof, Domestic-Services, Dun&Bradstreet, Easi, Drukkerij Hayez, KPN Group Belgium, LBi en Van Piperzeel, alsook het bureau Marlon voor hun financiële steun.

Onze oprechte dank ook aan Mattel, Jules Destrooper, JBC en de Mc Donald's van Soignies. Zij schonken heel mooi speelgoed en overheerlijke koekjes aan de kinderen tijdens de BrailleDay.

Juni, Belgische Kust. Senioren die flaneerden op de dijk van Oostende, De Haan, Knokke, Blankenberge of Nieuwpoort hebben ongetwijfeld een brochure in de hand gestopt gekregen waarin de leeftijdsgebonden oogziekte LMD (Leeftijdsgebonden Maculadegeneratie) uitvoerig in wordt beschreven. Het herkennen van de symptomen en het tijdig opsporen ervan kan namelijk het risico op verlies van het zicht verhinderen of de evolutie ervan beperken.

4 juni, Lichtervelde. De Brailleliga was aanwezig op de hulpmiddelenbeurs die door Visuu Activa werd georganiseerd. Tal van bezoekers konden zich op onze stand informeren over onze dienstverlening, en hulpmiddelen testen en vergelijken.

WE ZULLEN ER ZIJN!

20 tot 29 juli, Gent. Wanneer u tijdens de Gentse Feesten in het Zuidpark rondwandelt, is de kans groot dat u op enkele felgekleurde kindergezichten botst! Zij werden namelijk op onze stand geschminkt door mama, papa, broer of zus... die een blinddoek rond de ogen had! Wil u ook uitproberen wat het is om even helemaal niks te zien? Kom ons dan bezoeken en doe mee met onze geblinddoekte grime-wedstrijd.

De mooiste creatie maakt kans op een fantastische prijs!

26 tot 29 juli, Libramont. Kom uw zintuigen testen op de grote landbouwbeurs in Libramont! Diverse ludieke sensibiliseringsactiviteiten zullen op onze stand worden aangeboden: test uw tast- en reukzin, versla uw tegenstander tijdens een geblinddoekt spelletje reuze-4-op-een-rij, of neem deel aan onze wedstrijd 'geblinddoekt grimeren'!

10 augustus, Hasselt. Bezoek ons op de festivalweide van Kiewit tijdens hét muziekfestival van het jaar gericht naar senioren: Rimpelrock!

30 en 31 augustus, Thuin. U kan ons vinden in de Abdij van Aulne tijdens het festival « Scène sur Sambre », waar tal van animaties u opwachten op onze stand.

September, Belgische Kust. Senioren die in juni onze promoboys hebben mislopen aan de Belgische Kust, en die nog aan het nazomereren zijn aan zee, kunnen op de dijk van Oostende, De Haan, Knokke, Blankenberge of Nieuwpoort alsnog een LMD-brochure bemachtigen. De actie die we in juni voerden, wordt immers in september herhaald.

GOALBALL: EEN TACTISCHE TEAMSPOORT

Blind of slechtziend en toch sportief? Er bestaan heel wat sporten die aangepast of zelfs uitgevonden zijn voor personen met een visuele beperking.

Goalball is daar één van. Het gaat om een paralympische balsport uitsluitend bestemd voor atleten met een visuele beperking. Het waren de Oostenrijker Hanz Lorenzen en de Duitser Sepp Reindle die goalball in 1946 uitvonden als hulpmiddel bij de revalidatie van blinde of slechtziende oorlogsveteranen. In 1976 stond de sport voor het eerst op het programma van de Paralympische Zomerspelen in Toronto.

Hoe wordt goalball gespeeld?

Vandaag kunnen zowel mannen als vrouwen deze sport – die zowel techniek als kracht en concentratie vereist – beoefenen. Elk team heeft 3 spelers op het veld staan, die afwisselend verdediger en aanvaller zijn. Zij moeten proberen zo veel mogelijk doelpunten te scoren door de bal tot voorbij de doellijn van het andere team te rollen. De tegenspelers proberen de bal met hun lichaam tegen te houden.

Het veld is niet echt groot: 18 op 9 m. De doelen staan over de hele breedte van het veld en zijn 1,40 m hoog. Doorgaans nemen de verdedigers een gehurkte positie in, klaar om zich voor de bal te werpen en zo te vermijden dat de bal hun doel bereikt.

In de bal, die 1,25 kg weegt, zitten 8 gaatjes en enkele piepkleine belletjes, die de locatie van de bal moeten prijsgeven. Een partijtje goalball duurt 2 x 10 minuten, en tijdens de wedstrijd hangt er een bijzondere sfeer in de lucht: net als de spelers moeten de toeschouwers immers een absolute stilte bewaren. Enkel de belletjes in de bal zijn hoorbaar en geven aan waar de bal zich op dat moment bevindt. Zo weten de spelers waar ze heen moeten.

Een Belgische nationale mannenploeg in eerste klasse verdedigt de Belgische kleuren op de Paralympische Spelen en kampioenschappen. Bovendien zijn er zes Nederlandstalige en twee Franstalige ploegen die aan verschillende kampioenschappen deelnemen.

Youssef Bihi, lid van de nationale mannenploeg, speelt al 15 jaar goalball: *“Alleen kun je onmogelijk winnen. Dat doe je als team. Het is een erg tactische sport, en de strategie van de trainer is, net als de inspanningen van het hele team, heel belangrijk. Ik hou van die teamspirit. Samen vormen we een hechte ploeg.”*

Als adolescent speelde hij torball en ijverde hij ervoor om goalball in België opnieuw populairder te maken. Sinds twee jaar is hij trainer van de jonge beloftes in Brussel. De sport is erg belangrijk voor hem. *“Ik verleg graag mijn grenzen. Het is een erg fysieke sport, je moet echt alles geven. De Europese teams zijn de beste ter wereld. Je hebt een grote verantwoordelijkheid binnen de ploeg. Dat legt een enorme druk op je schouders, maar geeft je ook een geweldig gevoel als je in je opzet slaagt. Daarom probeer ik mezelf altijd te overtreffen.”*

Een hoogtepunt op de Paralympische Spelen in Londen.

Youssef Bihi nam deel aan de Paralympische Spelen in Peking en Londen: twee hoogtepunten in zijn leven. *“Vóór de Spelen in Londen hadden we Canada nog nooit tijdens een officiële wedstrijd kunnen verslaan. Onze eerste wedstrijd was tegen hen. Koningin Paola en prins Laurent waren tijdens de wedstrijd aanwezig. We wilden dus absoluut winnen en onszelf overtreffen. Toen zei ik tegen het team: ‘Als we erin geloven, lukt het ons zeker. We moeten als eerste scoren zodat ze van in het begin gaan beginnen twijfelen aan zichzelf.’ We hebben de wedstrijd toen met 4-1 gewonnen. Het was een erg emotioneel moment om de match te winnen voor meer dan 7.000 toeschouwers.”*

Jenifer Wallerand speelt sinds 3 jaar goalball in een club en in een vrouwenploeg: *“Het is een tactische sport met veel bewegingen. Er hangt altijd een warme sfeer. Het is ook echt leuk om een sport te beoefenen die door de paralympische beweging wordt erkend. Alleen is het jammer dat er niet meer speelsters zijn.”*

De Handisport Liga zoekt inderdaad nog gemotiveerde speelsters om een nationale vrouwenploeg op te richten. Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met de liga via: **sabrina.rys@handisport.be**.

Meer informatie over de goalballclubs van de Handisport Liga (twee clubs: in Brussel en La Louvière) vindt u op **www.handisport.be**. Voor informatie over de goalballclubs van Parantee (6 clubs: Antwerpen, Hasselt, Belgische kust, ...) kunt u terecht op **www.parantee.be**.

AANKONDIGING VAN EEN VISUELE HANDICAP ALS DIAGNOSE: EN DAARNA?

Wanneer een oogarts aan een patiënt moet vertellen dat hij zwaar slechtziend of blind zal worden, is dat voor beiden een moeilijk moment. Maar ook als de geneeskunde niets meer kan doen voor de patiënt, bestaan er toch nog heel wat nuttige hulpmiddelen: diensten van verenigingen als de Brailleliga, functionele revalidatiecentra, overheidssteun, hulpmiddelen, ... Het probleem is alleen dat de oogartsen daar vaak niet van op de hoogte zijn en er dus ook niet aan denken om hun patiënten erover in te lichten.

Om dat probleem aan te pakken, stelde de Brailleliga aan de verschillende universiteiten van het land voor een stage te integreren in het programma van de laatste specialisatiejaren oogheelkunde. Tijdens zo'n stage kunnen assistenten oogheelkunde ontdekken wat er allemaal gebeurt na de diagnose "visuele handicap". Enkele dagen lang krijgen ze in een hulporganisatie voor personen met een visuele beperking, een school voor buitengewoon onderwijs of een functioneel revalidatiecentrum een concreet overzicht van de bestaande oplossingen voor mensen die moeten leren leven zonder te zien.

Verschillende universiteiten hebben ondertussen zo'n immersiestage opgenomen in hun opleidingsprogramma, een toe te juichen initiatief. Dit jaar heeft de Brailleliga 3 assistentes-kandidaat-specialisten in de oogheelkunde van de ULB-Erasmus te gast gehad. Tijdens zeven sessies van een halve of een volledige dag maakten deze toekomstige oogartsen kennis met de diverse diensten die de Brailleliga aanbiedt aan blinde en slechtziende personen: het eerste thuiscontact met een maatschappelijk werk(st)er, het aanbrengen van markeringen in de woning, de BrailleShop (met een aanbod van 500 artikelen die het dagelijks leven vergemakkelijken), mobiliteitscursussen, beroepsopleiding, het inspreken van audioboeken, ...

“Het is niet de bedoeling om de diagnose ‘visuele handicap’ te stellen en vervolgens de patiënt aan zijn of haar lot over te laten”, aldus dr. Déborah Buisseret. “We vinden het noodzakelijk om patiënten te informeren en door te verwijzen naar de beschikbare hulpstructuren. Bij de ULB-Erasmus hechten we daar veel belang aan. Vandaar deze samenwerking met de Brailleliga, die voor ons een bijzonder positieve ervaring is. Aan de universiteit leren ze ons immers wel hoe we slecht nieuws moeten vertellen, maar niet welk aanbod er bestaat om de patiënt nadien te begeleiden.”

“Het is voor ons een eerste ervaring, maar wel een heel nuttige, want dit aspect kwam tot nu toe niet aan bod in onze opleiding. En gezien onze drukke agenda’s nemen we niet de tijd om die dingen te doen buiten onze opleiding”, vult dr. Pauline Gérard aan. “Maar als iemand te horen krijgt dat hij of zij blind zal worden, is het belangrijk om hem of haar ook op de hoogte te brengen van het bestaande hulpaanbod.

Bij de diagnose is de patiënt in shock, waardoor die zelf niet altijd informatie vraagt over dit onderwerp. Aan ons dus om die taak over te nemen en te weten naar waar we de patiënten kunnen doorverwijzen. Bij de Brailleliga was ik erg enthousiast over het eerste gesprek met de maatschappelijk werkster, de opnamestudio en de woningaanpassingen die de Dienst Begeleiding en hulp in het dagelijks leven voorstelde aan een patiënte met LMD (leeftijdsgebonden maculaire degeneratie). Wie zijn gezichtsvermogen verliest, gaat ervan uit dat niets nog mogelijk is. Welnu, ik heb hier geleerd dat er wel degelijk nog heel wat mogelijk blijft, maar dan wel op een andere manier.”

Sinds 2 jaar organiseert de Brailleliga in het kader van BrailleTech, de jaarlijkse hulpmiddelenbeurs, ook een workshop voor oogartsen rond hetzelfde thema: “Wat na de diagnose ‘visuele handicap’?” Tijdens BrailleTech 2013, meer bepaald op 19 oktober, vindt er een derde editie plaats van deze workshop.

VRIJWILLIGERSHOEK

Spelothek en Brailleclub: een ideale combinatie voor Erwin Blevi!

Erwin heeft gouden vingers. Tijdens de Brailleclub helpt hij de blinde en slechtziende personen met hun knutselwerkjes; en hij neemt geen genoegen met half werk! Met zachte hand spoort hij de clubleden aan om hun grenzen te verleggen. Creatief en vindingrijk als hij is, gaat hij geen enkele opdracht uit de weg. Het kan zo gek niet zijn of hij vindt er wel iets op. En het eindresultaat is altijd een kunstwerkje!

Maar niet alleen tijdens de Brailleclubdagen komt zijn doortastende en oplossingsgerichte geest hem van pas. Ook Erwins werkzaamheden voor onze Spelothek leiden tot onwaarschijnlijke resultaten.

«Het toegankelijk maken van gezelschapsspelletjes voor visueel gehandicapte personen is voor mij een ware uitdaging», zegt Erwin. «Niet alleen moet vooraf grondig worden nagedacht over de manier waarop een bepaald spel kan worden aangepast, ook moet er worden beslist met welke materialen de aanpassing zal gebeuren. Vooral het waarom nu net met dit specifieke materiaal zal worden gewerkt, is belangrijk en bepalend voor de toegankelijkheid. Zo kan bijvoorbeeld de structuur van het materiaal bijdragen tot de herkenning via de tastzin. Of misschien maakt het materiaal bij aanraking een specifiek geluidje, waardoor het auditieve eveneens een rol gaat spelen voor de toegankelijkheid van het spel. Het is heel gevarieerd werk. Door sommige spelletjes te voorzien van braille, kan ik het brailleschrift nu ook al wat lezen en dat is leuk meegenomen! Last but not least: de aangepaste spelletjes moeten tegen een stootje kunnen, dus halve oplossingen zijn geen optie! Het komt erop neer je zo goed mogelijk

in te leven in de beperkingen van een visueel gehandicapte persoon om dan deze beperkingen op de één of andere manier te overbruggen. Het is heel motiverend om via heel eenvoudige ingrepen uren speelplezier te bieden aan jong, én oud!»

Verder zegt Erwin: «Ik ben zelf erg visueel ingesteld en vind de wisselwerking met de omgevingservaring van personen met een visuele beperking bijzonder leerrijk. Het is ook verrassend hoe dankbaar mensen met een beperkt zicht kunnen zijn voor elke hulp die hen geboden wordt. Samen met alle andere vrijwilligers maak ik deel uit van één grote warme familie waarin ik mij volledig thuis voel.»

Audrey Linchamps, van de speltheek, is zeer tevreden van het werk van Erwin. «Hij is zeer creatief bij het aanpassen van de spelletjes. Onlangs heeft hij trouwens nog een opmerkelijke aanpassing gedaan aan het spel Blokus, evenals aan de speelkaarten van een dierengeluiden-lotto.» Hieronder kan je zien hoe Erwin een oud, bestaand schaakbord dat aanwezig was in de Brailleclub, omtoverde tot een schaakbord met optimale toegankelijkheid voor visueel gehandicapte personen.

Eerst en vooral was een grondige schoonmaakbeurt noodzakelijk, om daarna via extra schuurwerk de oorspronkelijke houtstructuur weer zichtbaar te maken.

Voor de lichte vakjes is dit belangrijk om een groter contrast te verkrijgen met de donkere vakjes.

Hierna moeten 32 vierkantjes, die de zwarte vakjes op het schaakbord zullen vertegenwoordigen, worden uitgetekend, uitgezaagd, glad gevijld en zwart geschilderd.

De ruwe onderkant van het hardboard komt aan de bovenzijde. Dit vergroot het contrast met het gladde oppervlak van de lichte vakjes. Bovendien gebruikte ik in plaats van gewone zwarte verf, een stroperige Silicon Rub (Rubson) om een extra ruw gevoel bij aanraking te bekomen.

De oorspronkelijke zwarte vakjes worden opgeruwd waarna de nieuwe zwarte vakjes er worden opgeplakt en nog eens extra vastgenageld.

De onderkant van het schaakbord krijgt ook nog een opknopbeurt.

En dan nog even een bestaande opbergdoos inkorten en van een leuke schets voorzien. Klaar!

KNUTSELAARS GEVRAAGD!

Bent u ook zo'n getalenteerd knutselaar? Dan willen wij u verschillende activiteiten voorstellen!

Voor het aanpassen van gezelschapsspelletjes bent u welkom op onze hoofdzetel te Brussel, Engelandstraat 57, één keer per week, gedurende een drietal uurtjes.

Voor het helpen van personen met een visuele handicap bij het maken van hun knutselwerkjes, zoeken we nog extra helpende handen voor de volgende Brailleclubs:

Gent: Kortrijksesteenweg 344, elke eerste en derde donderdag van de maand, van 10u tot 16u.

Kortrijk: Minister Tacklaan 35, elke eerste en derde vrijdag van de maand, van 10u tot 16u.

Oostende: Ontmoetingscentrum De Boeie, Kerkstraat 35, elke eerste en derde dinsdag van de maand, van 10u tot 16u.

Interesse? Contacteer Gaby Goovaerts, verantwoordelijke dienst vrijwilligerswerk op het nummer 02 533 32 88 of stuur een mailtje naar vol@braille.be.

VERDRIET

Albert Declercq, sympathisant van de Brailleliga, klant van de BrailleShop en onze dienst stoelmakerij, is met Pasen van ons heengegaan. Zijn dochter, die zich naar eigen zeggen gelukkig prijst dat ze zo'n vader had, heeft familie, vrienden en kennissen uitgenodigd om hem te eren met een gift aan onze organisatie in plaats van bloemen en kransen te schenken. Wij willen de naasten van harte bedanken die op gulle wijze op haar oproep zijn ingegaan. Dankzij hun giften zullen we immers verscheidene brailleboeken kunnen inbinden.

Hans Kluth was blind en lid van de Brailleliga. Na zijn overlijden in april jongstleden wilden zijn echtgenote en dochter de bloemen en kransen vervangen door een gift aan de Brailleliga, ten voordele van personen met een visuele beperking. Dank aan iedereen die een bijdrage deed. De schenkingen zullen zeker van pas komen om de eerste witte stokken te financieren voor personen die ernstig slechtziend worden.

Ter nagedachtenis van Jacqueline Droesbecque, die in maart van dit jaar overleed, heeft haar dochter de naasten opgeroepen om een gift te doen ten voordele van de Brailleliga. Bedankt aan iedereen die haar op die manier hulde heeft gebracht. Dankzij die giften zullen we het harnas kunnen betalen van een blindengeleidehond die momenteel bij onze organisatie wordt opgeleid en binnenkort aan een blinde persoon zal worden gegeven.

Uw KlasseSlager

selecteerde enkele heerlijke Belgische streekproducten die geprezen worden voor hun kwaliteit en smaak.

KlasseKaas

van boerderij, naar slagerij...

Heerlijke ambachtelijke kaas met een smaakvol aroma.

Een krachtige tripel,

ideaal als begeleider van al uw vlees- en visgerechten.

Serveer in prachtig "Bonten os glas" en schenk deze heerlijke tripel als aperitief.

Ook origineel als geschenk!

BELGISCH TOPPRODUCT!

digitaal agentschap **marlon**

Marlon is een digitaal agentschap gespecialiseerd in digitale communicatie, ontwerp en ontwikkeling van web- en mobiele applicaties. We benutten ten volle de mogelijkheden van de constant evoluerende technologieën zonder gebruiksvriendelijkheid, flexibiliteit en beheerbaarheid uit het oog te verliezen. Onze oplossingen zijn robuust, van top kwaliteit en plaatsen de gebruiker centraal.

www.marlon.be

ONDER ONS

Nummer 2 – 2013

April – Mei – Juni

**NIEUWS VAN DE INFORMATIEDIENST
VOOR TECHNISCHE AANPASSINGEN.**

**BrailleTech 2013:
een niet te missen afspraak!**

Noteer het alvast in uw agenda! Van **donderdag 17 tot en met zaterdag 19 oktober 2013, telkens van 10u tot 16u30** vindt de hulpmiddelenbeurs **BrailleTech** plaats. Deze zal, net zoals de voorbije jaren, doorgaan in de hoofdzetel van de Brailleliga, Engelandstraat 57 te 1060 Brussel (Sint-Gillis). U bent van harte welkom!

U kan op de beurs kennismaken met een uitgebreid gamma hulpmiddelen voor personen met een visuele beperking (beeldschermloepen, brailleleesregels, spraakweergavesystemen, vergrotingssoftware, aangepaste telefoons en GSM's, Daisyspelers, ...) en vooral de nieuwste producten ontdekken en uitproberen.

De optische hulpmiddelen en de hulpmiddelen om het dagelijkse leven te vereenvoudigen zullen ook in 2013 weer een volwaardige plaats krijgen op de BrailleTech. Er zullen ook workshops voor professionals georganiseerd worden en infosessies die openstaan voor elke bezoeker van de beurs.

BrailleTech is de gelegenheid bij uitstek om al deze hulpmiddelen te vergelijken en te testen. U krijgt er daarenboven het gratis professionele advies van de Brailleliga bovenop. Het spreekt voor zich dat iedereen met een visuele beperking welkom is op de beurs. Vrienden, kennissen, familie en/of collega's worden echter ook niet uitgesloten en kunnen rekenen op hetzelfde vriendelijke onthaal, evenals leerkrachten, begeleiders, werkgevers, overheidsmedewerkers, artsen en andere professionele hulpverleners. De beurs is toegankelijk voor personen met een handicap en is bovendien gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer. Toegang en deelname aan de workshops en infosessies zijn gratis. In het volgende nummer van De Witte Stok, in september, en op de website van de Brailleliga (www.braille.be) zal het gedetailleerde programma van de beurs onthuld worden.

Wenst u uw steentje bij te dragen om BrailleTech 2013 bij zoveel mogelijk mensen kenbaar te maken? Plaats dan de affiche die u vindt op de achterzijde van dit nummer van De Witte Stok op een zichtbare plaats. Alvast bedankt!

NIEUWS VAN DE BRAILLESHOP.

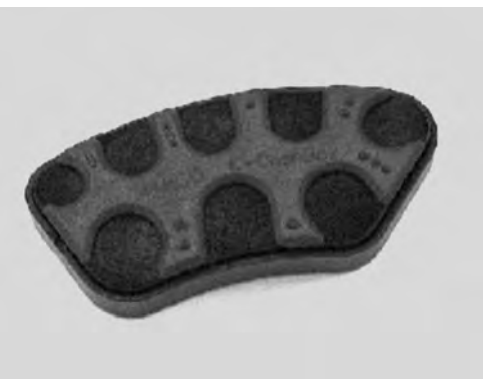
Money, money...

Sinds 2 mei is er een nieuw biljet van 5 euro in omloop. Het lijkt qua formaat, kleur en lay-out sterk op het vorige, maar er is gebruik gemaakt van nog betere technieken op vlak van beveiliging. Het is het eerste biljet van de volledige

nieuwe Europaserie, zo genoemd naar de afbeelding van de mythologische prinses Europa in het watermerk. De BrailleShop zal een exemplaar ter beschikking stellen van haar klanten zodat ze het kunnen vergelijken met het oude biljet, dat trouwens nog steeds geldig blijft.

Wij maken van deze gelegenheid gebruik om nog eens enkele artikelen in de kijker te zetten die voor u een grote hulp kunnen zijn bij het beter herkennen en opbergen van uw kleingeld, bankbiljetten en kaarten.

- De Eurobox R1509 om uw muntstukken op te bergen.
- De Cashtest R1411 om uw muntstukken en biljetten te herkennen.
- En natuurlijk ook onze portefeuille R1552 voor uw biljetten en munten.

De BrailleShop zoekt momenteel naar bijkomende producten met deze functies opdat iedereen een bij hem passende oplossing kan vinden.

Wanneer u dit nummer van De Witte Stok ontvangt, zijn er misschien al nieuwe artikels binnengekomen. Aarzel dus niet om inlichtingen te vragen bij de BrailleShop.

Als de zon schijnt ...

De zon heeft dit jaar lang op zich laten wachten, maar we hopen op een lange, hete zomer! In onze BrailleShop kan u terecht voor een antiverblindingsbril.

Hij is beschikbaar in de kleuren blauw/grijs (R1108), bruin/geel (R1106) en groen (R1107). Kom ze gerust eens testen in de BrailleShop.

Wij wensen u alvast een hele mooie zomer en een prettige vakantie.

NIEUWS VAN DE SOCIALE DIENST.

Een reeks van administratieve vereenvoudigingen.

Een aanvraag voor een tegemoetkoming.

Wie een tegemoetkoming aan personen met een handicap wenst, moet hiervoor een aanvraag indienen bij de gemeente (gemeentebestuur, OCMW of Sociaal Huis). De aanvrager ontvangt dan een formulier “evaluatie van de handicap”. Dat formulier moet

deels door de aanvrager en deels door zijn huisarts ingevuld worden en dient daarna bezorgd te worden aan de dienst Personen met een handicap. Indien dezelfde persoon een aanvraag bij andere instanties doet, moet hij vaak dezelfde informatie opnieuw verzamelen voor die andere instanties. Dat is dubbel werk en de procedure is bovendien omslachtig.

Dat kan voortaan eenvoudiger!

- De huisarts kan op elektronische wijze de nodige gegevens, beschikbaar in zijn elektronisch patiëntendossier, doorsturen naar de dienst Personen met een handicap.
- Andere diensten die dezelfde informatie nodig hebben, krijgen toegang tot het elektronisch dossier bij de dienst Personen met een handicap.

De Ministerraad heeft dit project op 21 maart 2013 goedgekeurd. Het zal eerst in een pilootproject worden uitgevoerd en nadien in veralgemeende toepassing.

Minder administratieve rompslomp dus voor de aanvrager. Die krijgt nog enkel de documenten die hij zelf moet invullen. Ook minder administratieve rompslomp voor de huisartsen.

De grootste winst is de tijdsbesparing voor iedereen. Minder printen, kopiëren, scannen, minder tijd nodig voor huisartsen om de gegevens aan de dienst Personen met een handicap aan te leveren, en minder post- en verwerkingskosten zorgen mee voor een aanzienlijke jaarlijkse besparing.

Verskillende aanvragen op één dag mogelijk.

Binnenkort zal het mogelijk zijn om in Communit-e verschillende aanvragen te registreren voor één persoon: bijvoorbeeld zowel een aanvraag voor een tegemoetkoming als voor een parkeerkaart. De inlichtingenformulieren die u krijgt, zullen dan aangepast zijn, rekening houdend met de vorige aanvragen die u dezelfde dag registreerde.

Een dossier heropenen bij de dienst Personen met een handicap.

Om te vermijden dat de persoon met een handicap een omslachtige procedure voor de arbeidsrechtbank moet doorlopen, kan in bepaalde gevallen het dossier heropend worden:

- wanneer de medische informatie die aan de dienst bezorgd werd onnauwkeurig en onvolledig is,
- wanneer de behandelende arts aan de dienst medische verslagen kan bezorgen die de ernst van de handicap duidelijker maken en de beslissing van de evaluerende arts ernstig in vraag stellen.

Het dossier kan ENKEL heropend worden indien de behandelende arts, op basis van het algemeen attest van erkenning van de handicap, medische argumenten uitschrijft waarom de beslissing niet juist is. Het dossier kan NOOIT heropend worden door louter het eerder ingevulde formulier «Evaluatie van de handicap » op te sturen. Ook het opsturen van informatie die bevestigt wat er in het algemeen attest staat, leidt nooit tot een heropening.

Parkeerkaarten.

Exact één jaar geleden werd de « nieuwe » parkeerkaart voor personen met een handicap ingevoerd. De drie doelstellingen voor deze kaart waren: de aanvraag vereenvoudigen, de aflevering versnellen en de kaart beter beschermen tegen misbruik.

Eenvoudiger aanvragen.

Vroeger ontving de persoon die een parkeerkaart aanvroeg en er recht op had, een formulier dat hij dan ingevuld en voorzien van een handtekening en een pasfoto moest terugsturen naar de Directie-generaal Personen met een handicap. Dit formulier werd afgeschaft en voortaan zal de Directie-generaal de foto zelf ophalen bij het Rijksregister. De aanvrager moet enkel nog de kaart tekenen bij ontvangst ervan.

Sneller.

Indien de aanvrager recht heeft op de kaart, ontvangt hij ze op dit moment gemiddeld binnen de 4 weken na de positieve beslissing. Indien de persoon nog niet officieel erkend is, zal de Directie-generaal Personen met een handicap eerst zijn handicap evalueren. Deze procedure duurt momenteel ongeveer 4 maanden (ten opzichte van 5 à 6 maanden voor maart 2012).

Beter beveiligd.

Aan de nieuwe kaart werd een hologram toegevoegd waardoor ze veel moeilijker na te maken is en dus beter beschermd tegen misbruik. Elke kaart heeft bovendien een uniek serienummer. Indien de Directie-generaal een duplicaat van een gestolen of verloren kaart maakt, zal dit duplicaat een nieuw serienummer hebben. Het oude nummer is dan niet meer geldig en de verloren of gestolen kaart zal door niemand nog frauduleus gebruikt kunnen worden.

Medische attesten van de FOD Sociale Zekerheid.

Het algemene attest ter erkenning van de handicap werd op 11 maart 2013 gewijzigd met de bedoeling het duidelijker en concreter te maken. Het oude model van het attest blijft wel geldig. In het algemeen attest staat het resultaat van de evaluatie van de handicap (uitgevoerd bijvoorbeeld naar aanleiding van een aanvraag voor een tegemoetkoming of bijkomende kinderbijslag). Dit zijn de belangrijkste wijzigingen:

- het attest geeft een overzicht van de maatregelen waarvoor de persoon in aanmerking kan komen;
- het attest vermeldt voor welke maatregelen de FOD Sociale Zekerheid het attest rechtstreeks elektronisch kan doorsturen naar andere instanties;
- op het attest staan niet alleen het totaal aantal punten voor wat betreft zelfredzaamheid, maar ook de verdeling van de punten over de verschillende deelaspecten (verplaatsing, persoonlijke hygiëne, voedsel nuttigen/bereiden, ...).

De andere attesten (voor fiscale maatregelen voor voertuigen bijvoorbeeld) werden trouwens ook lichtjes aangepast.

Hervorming van de IGO.

Op voorstel van vicepremier en minister van Pensioenen Alexander De Croo heeft de Ministerraad de hervorming goedgekeurd van de inkomensgarantie voor ouderen (IGO). Deze hervorming houdt een belangrijke administratieve hervorming in en zorgt ervoor dat de toekenning van de IGO juister en transparanter verloopt. De nieuwe

maatregelen zullen van kracht zijn vanaf 1 januari 2014. De IOG werd gecreëerd in 2001 en is een uitkering die toegekend wordt aan personen die niet over voldoende financiële middelen beschikken. Sinds 2004 onderzoekt de Rijksdienst voor Pensioenen (RVP) automatisch, bij elke nieuwe pensioenaanvraag, of de persoon in kwestie recht heeft op dit supplement.

De hervorming van de IGO berusten voornamelijk op de drie volgende pijlers: het rechtzetten van een aantal onregelmatigheden, het invoeren van transparantere regels en een striktere controle en tot slot een administratieve vereenvoudiging.

Erkenning van mantelzorg.

Op initiatief van Philippe Courard, staatssecretaris voor Personen met een handicap, heeft de Ministerraad op 22 maart 2013 een voorontwerp van wet goedgekeurd dat de mantelzorgers juridisch erkent. Mantelzorgers zijn personen die zich met hart en ziel inzetten voor hun zieke of gehandicapte naaste, maar tot op heden zonder enige juridische erkenning. De groep van grote zorgbehoevende personen maakt op dit moment zo'n 4% van de bevolking uit en dit cijfer zal, gezien de vergrijzing van de bevolking, zeker nog stijgen in de toekomst.

Een studie, uitgevoerd door de Vrije Universiteit Brussel en de Universiteit van Namen, vestigt de aandacht op de noodzaak van een duidelijke definiëring van deze vorm van hulp als eerste stap naar sociale erkenning. In de goedgekeurde tekst wordt de mantelzorger omschreven als een persoon die regelmatig en doorlopend met hulp en bijstand instaat voor de zorg van een persoon met een grote zorgbehoevendheid.

De mantelzorger moet een naaste verwant zijn of iemand die een vertrouwensrelatie opgebouwd heeft met de zorgbehoevende. De mantelzorg is geen professionele bijstand, de mantelzorger doet dit gratis en in samenspraak met minstens één professionele kracht. Het moet gaan om minstens 20 uur per week en deze zorg moet een invloed hebben op de professionele en familiale situatie van de mantelzorger.

De mantelzorger kan, per geholpen persoon, een aanvraag tot erkenning indienen via zijn ziekenfonds indien de geholpen persoon of diens wettelijke vertegenwoordiger hiermee akkoord gaat.

Tot nu toe hadden deze personen geen enkel statuut. Het vastleggen van deze definitie is een eerste stap. Het parlementaire proces zal van start gaan zodra alle nodige adviezen gevraagd en verkregen zijn.

Sociaal tarief gas en elektriciteit.

Om te kunnen genieten van het sociaal tarief voor gas en elektriciteit moet u aan twee voorwaarden voldoen: een uitkering ontvangen van de FOD Sociale zekerheid en een erkende handicap hebben. De FOD Sociale zekerheid brengt de energieleveranciers automatisch op de hoogte van het feit dat u recht hebt op dit sociaal tarief. U hoeft dus niet langer zelf een attest te bezorgen aan uw energieleverancier. Dit geldt eveneens wanneer u een nieuw contract tekent of van energieleverancier verandert. Het automatisch doorsturen wordt daarnaast ook gebruikt om te bewijzen dat u recht heeft op een korting bij de aankoop van een energiezuinig toestel.

U krijgt enkel nog een papieren attest van de FOD Sociale Zekerheid als de automatische verzending niet gelukt is. In dat geval dient u het attest zo snel mogelijk aan uw energieleverancier te bezorgen. U hoeft dus zelf geen papieren attest op te vragen: indien u er één nodig hebt, zorgt de FOD Sociale Zekerheid ervoor dat u dit tijdig ontvangt. Indien u recht hebt op het sociaal tarief en dit niet vermeld staat op uw factuur, moet u contact opnemen met uw energieleverancier.

Zorgverzekering.

Vanaf 1 juni 2013 zullen de Belprofielcores van de diensten voor gezinszorg onmiddellijk doorstromen naar de Zorgverzekering. De betrokkene moet dus geen afzonderlijke aanvraag meer doen.

De doorstroming van gegevens zorgt ervoor dat wie recht heeft op de zorgverzekering, die ook effectief automatisch krijgt.

De zorgverzekering bedraagt 130 euro per maand. Vanaf 35 punten

Nieuws van de Sociale dienst.

In Geel is er een regiopunt van de Brailleliga operationeel. Evy Engelen werkt er sedert 1 maart 2013 voltijds. Zij is te bereiken via volgend emailadres: evy.engelen@braille.be. Telefonisch kan u haar bereiken via het nummer 0476/96 89 11 en dit op woensdag en vrijdag van 9u tot 12u.

Karolien Albergs, maatschappelijk assistente in het regiohuis van Hasselt, is bevallen van een flinke zoon Leon en zal in september 2013 terug aan de slag gaan. Chris Cox zal Karolien vervangen tot en met 15 augustus 2013.

U kan Chris per mail bereiken via chris.cox@braille.be en telefonisch op het nummer 011/21 58 88, en dit elke woensdag en vrijdag van 9u tot 12u.

**NIEUWS VAN DE DIENST BEGELEIDING EN
HULP IN HET DAGELIJKS LEVEN.**

Belfius: aangepaste geldautomaten.

Sinds half mei beschikken twaalf pilootkantoren van de bank Belfius over geldautomaten die voorzien zijn van stembegeleiding voor personen met een visuele beperking. Dankzij dit systeem kan een blinde of slechtziende klant de verschillende stappen van de transactie volgen met behulp van een koptelefoon die hij bij zich moet hebben en die hij aan de geldautomaat kan koppelen. Van zodra de kaart in het toestel gestopt is, moet men gewoon de gesproken instructies volgen door gebruik te maken van het toetsenbord.

De geldautomaten van Belfius zullen geleidelijk aan aangepast worden in het ganse land. Eind september zouden alle 2.260 apparaten van de bank aangepast moeten zijn.

Een kort filmpje met meer uitleg over het systeem vindt u terug op YouTube via volgende link : <http://www.youtube.com/watch?v=zXLDziBVN4M>

Belfius herinnert haar klanten met een visuele beperking er nog eens aan dat zij, indien gewenst, éénmaal per maand hun bankuittreksels in het braille toegezonden kunnen krijgen via de post. Internetbankieren is eveneens mogelijk mits een aangepast kaartlezer die gratis ter beschikking gesteld wordt.

NIEUWS VAN DE DIENST VRIJETIJSBESTEDING.

Activiteiten Juli – Augustus – September 2013.

- **12 september 2013:**
Culturele namiddag Gent: Andrea Voets.

Andrea Voets hoorde op haar vijfde voor het eerst een harp op een boerderij in Wales. “Ik viel meteen voor het geluid van de gonzende, altijd doorklinkende snaren”. In januari 2012 sloot ze haar bachelorstudie bij Erika Waardenburg aan het Conservatorium van Amsterdam af. Sinds september 2008 leidt Andrea de harpklassen van het Leerorkest in de Amsterdamse Bijlmer en in juni 2012 rondde ze haar studie filosofie af aan de Universiteit van Amsterdam, die ze volgde om als artiest een zo brede en divers mogelijke horizon te ontwikkelen. Andrea won de derde prijs op het concours Felix

Godefroid en nadien eerste prijzen bij het Christina Concours, Stichting Jong Muziek Talent Nederland en Dexia Classics. Zij werd geselecteerd om te spelen in de serie “Focus on Youth” tijdens het Wereld Harp Congres in 2008.

- **27 september 2013:**
Culturele namiddag Hasselt: Petite Fleur à la Rieu!

Vijftien vrachtwagens met opligger en een bus vol muzikanten hebben we nodig om Rieu te laten overkomen! Ons regiohuis is wel vrij groot maar hiervoor toch net te klein, maar zijn liedjes kunnen we toch live laten weerklinken. We houden het gewoon veel intiemer met slechts één violist en één pianist-zanger. We roepen de sfeer van Strauss op! Weense muziek, maar ook Franse meesterwerkjes, salonmuziek, vurige tango's en Vlaamse liedjes om van te genieten, bij te dromen, op te dansen en weg te mijmeren...

Toegankelijke zomerfestivals.

Elke zomer worden er tal van muziekfestivals georganiseerd in het ganse land. In Vlaanderen en Brussel kunnen festivals die aandacht hebben voor alle bezoekers en inspanningen willen leveren om hun festival zo toegankelijk mogelijk te maken, hiervoor een beroep doen op Intro vzw. Festivals die dit deden en zorgden voor een basistoegankelijkheid, krijgen het Intro-OK label. Op die manier kunnen zij kenbaar maken dat ze extra inspanningen gedaan hebben om hun festival toegankelijk te maken voor personen met een handicap.

Via de website van Intro (www.intro-events.be) kan men de agenda terugvinden van de toegankelijke festivals met per evenement informatie over de voorzieningen.

Volgende festivals hebben het Intro-Ok label:

- 13/07: TW Classic in Werchter
- 25/07 > 28/07: Suikerrock in Tienen
- 26/07 > 28/07: Tomorrowland in Boom
- 11/08: Rimpelrock in Hasselt
- 15/08 > 17/08: Pukkelpop in Hasselt
- 30/08: Buitenbeenpop in Leopoldsburg.

Voor festivals in Wallonië en Brussel werd het label 'Acces-i' gecreëerd. Als het Acces-i logo in het groen vermeld staat op de website van een festival, betekent dit dat personen met een handicap volledig autonoom het festival kunnen bezoeken. Indien het pictogram oranje is, is het toegankelijk mits een beetje hulp. Geen pictogram betekent dus enkel toegankelijk voor de dappersten!

Volgende festivals hebben al het Acces-i label:

- 02 > 04/08/13: Esperanzah in Floreffe
- 10 > 11/08/13: WEAD Festival in Havelange
- 01/09/13: Solidaris Day in Huy

Plopsa.

Vorig jaar hebben de Plopsa-attractieparken hun toegankelijkheidsbeleid voor personen met een handicap veranderd. Deze mensen werd de toegang ontzegd tot een hele reeks van attracties die volgens de beheerders te gevaarlijk zouden zijn voor personen met een fysieke, mentale of visuele handicap.

Een golf van protest en klachten bij het Centrum voor Gelijkheid van kansen was het gevolg. Men vond immers dat het beleid van Plopsa tegenstrijdig was met de antidiscriminatiewet en de principes van het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap.

Na een lange periode van onderhandelingen met het Centrum voor Gelijkheid van kansen heeft Plopsa het engagement aangegaan om een meer genuanceerd beleid te voeren dat beter rekening houdt met de eigenheid van elke handicap. De gehandicapte gebruikers zullen duidelijker geïnformeerd worden over de risico's van de attracties zodat zij zelf kunnen oordelen of zij op een veilige manier de attractie kunnen gebruiken. Het personeel van de Plopsaparken zal een vorming krijgen over het onthaal van personen met een handicap.

Het Centrum voor Gelijkheid van kansen vindt dat er redelijke aanpassingen voorzien dienen te worden opdat personen met een handicap een maximale toegang zouden kunnen hebben tot de attracties van de amusementsparken.

BANK
DEGROOF

Beheerder van de toekomst

Morgen is wat we ervan zullen maken.

Toen de IJslandse regering een internationale designwedstrijd uitschreef voor nieuwe hoogspanningsmasten, diende het architectenbureau Choi + Shine dit verrassende ontwerp in. Het won daarmee niet alleen de wedstrijd, maar wees op die manier eveneens op het belang om alles anders te bekijken. Zo'n vernieuwende en visionaire kijk op de dingen des levens en de financiën leggen wij ons al 140 jaar op. Zo zullen wij dus ook naar uw vermogen en uw bedrijf kijken om hun toekomst te vrijwaren. En als u -net zoals wij- ervan overtuigd bent dat de toekomst vandaag begint, dan bent u van harte welkom op toekomstvisies.be

degroef.be

BrailleTech

hulpmiddelenbeurs

17 → 19 OKT 2013
gratis toegang 10u → 16u30

Blind of slechtziend?

U vindt er oplossingen die uw leven kunnen vergemakkelijken!

engelandstraat 57
1060 brussel
T +32 (0)2 533 32 11
www.braille.be

brailleliga^{vzw}

